Ολόκληρος ο λόγος του πρωθυπουργού στα εγκαίνια της Δ.Ε.Θ.

Πρώτο επίτευγμα: Σταμάτησε ο κατήφορος της Οικονομίας

Ο λόγος του πρωθυπουργού στην Εκθεση Θεσσαλονίκης έχει ως εξής:

Η ελληνική οικονομία μπήκε από το 1979 σε μια νέα δύσκολη φάση. Μια φάση που χαρακτηρίζεται από οικονομική ύφεση, υψηλό πληθωρισμό, σημαντικά ελλείμματα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών και προβλήματα ανεργίας.

Πρώτο μέλημα στον οικονομικό τομέα της Κυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ μετά από τη λαϊκή ετυμηγορία με τη συντριπτική εκλογική νίκη της 18 του Οκτώβρη, ήταν να σταματήσει το κατρακύλισμα της ελληνικής οικονομίας. Η διασφάλιση μιας οικονομικής σταθερότητας και η δημιουργία εμπιστοσύνης για το μέλλον αποτελούν απαραίτητες προϋποθέσεις για τη ριζική αναστροφή των αρνητικών εμπειριών του παρελθόντος. Μόνο μ' αυτόν τον τρόπο θα γίνει δυνατόν να προωθηθεί μια κοινωνικοοικονομική αναπτυξιακή πορεία για την ευημερία της χώρας μας. Η οικονομική επίδοση των τελευταίων μηνών δημιουργεί αισιοδοξία, μιας και κατορθώσαμε, λαός και κυβέρνηση, να σταματήσουμε το κατρακύλισμα της οικονομίας μας.

Τα έκδηλα προβλήματα που αντιμετωπίζουμε σήμερα δεν οφείλονται απλά σε βραχυπρόθεσμες, συγκυριακές καταστάσεις της ελληνικής οικονομίας. Ούτε είναι μόνο αντανάκλαση της βαθιάς κρίσης που χαρακτηρίζει τη διεθνή οικονομία. Αντίθετα, αποτελούν έκφραση των δομικών αδυναμιών της ανάπτυξής μας.

Τρία γενικά χαρακτηριστικά είναι έκδηλα στην αναπτυξιακή εμπειρία της οικονομίας μας την τελευταία δεκαετία:

Πρώτα, η μεγέθυνση του εθνικού μας εισοδήματος βασίστηκε, στο μεγαλύτερό της ποσοστό – περίπου κατά τα 3/4 – στον κλάδο των υπηρεσιών και όχι στη βιομηχανία, τη γεωργία και το μεταλλευτικό κλάδο.

Ιδιαίτερης σημασίας είναι το γεγονός ότι η αύξηση της συμμετοχής των υπηρεσιών δεν οφείλεται στην προώθηση εξειδικευμένων και σύγχρονων παραγωγικών δραστηριοτήτων.

Δεύτερο, στη βιομηχανία μας, η έλλειψη στοιχειώδους προγραμματισμού και ιεράρχησης προτεραιοτήτων οδήγησε σε ένα οικονομικό προσανατολισμό που αναπτύχθηκε σε μια χρονικά προηγούμενη φάση ανάπτυξης.

Αυτό που ουσιαστικά συνέβη ήταν ότι προχωρούσαμε στο βιομηχανικό τομέα κοιτώντας προς τα πίσω.

Είναι σημαντικό να υπογραμμιστεί ότι η συσσώρευση του βιομηχανικού κεφαλαίου και οι επενδύσεις που έγιναν στη δεκαετία του '70 είχαν σαν κέντρο βάρους τους παραδοσιακούς κλάδους και τους τομείς φθίνουσας σημασίας στη διεθνή οικονομία. Επίσης, πολλές από τις επενδύσεις είχαν απλό κερδοσκοπικό σκοπό, και όχι νέους παραγωγικούς προσανατολισμούς. Ετσι, η παραγωγική μας υποδομή παρουσιάζεται σήμερα ιδιαίτερα ρηχή, με ελάχιστη καθετοποίηση και τεχνολογική βάση, καθώς επίσης χωρίς ουσιαστική ποιοτική διαφοροποίηση και δυναμισμό.

Αυτή η πορεία που προσανατολιζόταν στα πεπατημένα του παρελθόντος και όχι στις απαιτήσεις και προκλήσεις του μέλλοντος, δημιούργησε σοβαρές οικονομικές διαστροφές στη σημερινή μας οικονομική επίδοση. Αντιμετωπίζουμε σήμερα μια σημαντική διάσταση μεταξύ του τι παράγουμε, τι καταναλώνουμε, και τι έχουμε ανάγκη να επενδύσουμε. Η ανισορροπία αυτή μεταξύ της παραγωγής μας και της ζήτησής μας μεταφράζεται στα μεγάλα ελλείμματα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών και στις πληθωριστικές πιέσεις της οικονομίας μας.

Επίσης η χώρα μας, μένοντας πίσω παραγωγικά, έχει υποβιβαστεί στο διεθνή καταμερισμό εργασίας. Αυτό σημαίνει ότι, όχι μόνο άλλες χώρες, βιομηχανικά προηγμένες, αλλά και χώρες του Τρίτου Κόσμου εκτοπίζουν τα προϊόντα μας και τις υπηρεσίες μας στη διεθνή αγορά. Αντίθετα, οι δικές μας εξαγωγές συγκεντρώνονται στους κλάδους φθίνουσας σημασίας, που άλλες χώρες αποθαρρύνουν. Τέλος, η επιλογή μη δυναμικών και τεχνολογικά μη προηγμένων κλάδων έχει οδηγήσει στη χειροτέρευση των όρων εμπορίου των εξωτερικών μας συναλλαγών. Σαν αποτέλεσμα, ο Έλληνας είναι αναγκασμένος να υποστεί μεγαλύτερες θυσίες για να εισάγει τα προϊόντα που χρειάζεται.

Το τρίτο βασικό χαρακτηριστικό της αναπτυξιακής μας εμπειρίας είναι ότι ο δημόσιος τομέας όσο και ο ιδιωτικός τομέας παρουσίασαν μια ιδιαίτερη έλλειψη ευαισθησίας και προσαρμογής στις ουσιώδεις αλλαγές που επιφέρει η αλματώδης τεχνολογική πρόοδος.

Ζούμε σήμερα μια περίοδο νέας βιομηχανικής επανάστασης που προέρχεται από τις ραγδαίες εξελίξεις της επιστήμης και των παραγωγικών γνώσεων. Οι χώρες που απουσιάζουν από αυτές τις εξελίξεις μένουν στο ιστορικό περιθώριο και υποθηκεύουν σοβαρά το κοινωνικοοικονομικό τους μέλλον.

Η νέα πραγματικότητα που μας επιβάλλει η θεμελιώδης τεχνολογική αλλαγή που συντελείται στη μικροηλεκτρονική και πληροφοριακή επιστήμη καθώς και στη βιοτεχνολογία αλλάζει ριζικά την έννοια του αναπτυξιακού προγραμματισμού. Μια χώρα που θέλει να προοδεύσει και να ευημερήσει δεν ακολουθεί πλέον τα ιστορικά βήματα της οικονομίας των ήδη αναπτυγμένων κρατών. Αυτή η στρατηγική ανήκε στο προηγούμενο τέταρτο του αιώνα που διανύουμε. Σήμερα οι πιθανότητες επιτυχίας κρίνονται από την ικανότητα προώθησης και κοινωνικοποίησης σε σημαντικά καινούργιες παραγωγικές δραστηριότητες. Σημαίνει πιο ξηρά ότι η μίμηση εμπειριών του πληθωρικότερου μέλλοντος γιατί νέες επιτεύξεις.

Για ιστορικούς λόγους χάθηκε η ευκαιρία να πραγματοποιήσουμε τη βιομηχανική επανάσταση έγκαιρα. Και αυτό μας οδήγησε σε κοινωνική και οικονομική υπανάπτυξη που ακόμα πληρώνουμε.

Δεν θα πρέπει να χάσουμε και αυτή την ευκαιρία να αξιοποιήσουμε την τεχνολογική επανάσταση που συντελείται παγκόσμια.

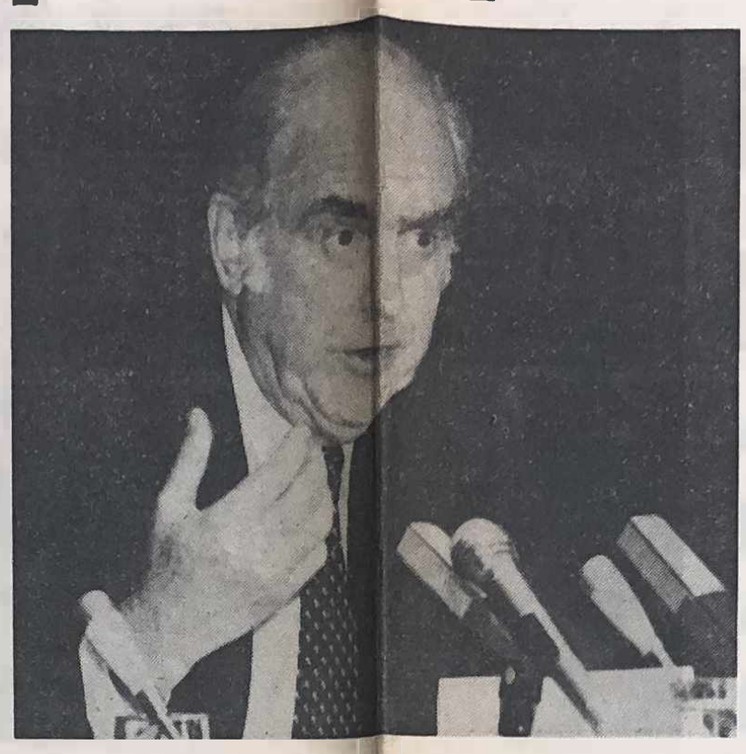

Αναπτυξιακή στρατηγική

Η νέα στρατηγική ανάπτυξης προϋποθέτει σωστή απογραφή των πόρων και ιεράρχηση των αναγκών.

Στα πλαίσια του πενταετούς προγράμματος '83-'87 επιλέγουμε τους στρατηγικούς τομείς της οικονομίας, στήνουμε θεσμούς δημοκρατικού διαλόγου και συνδέουμε το δημόσιο τομέα με την ιδιωτική πρωτοβουλία. Θα πρέπει όμως να περάσουμε και σε νέες μορφές και σχέσεις παραγωγής. Η Δημοτική και Κοινοτική Επιχείρηση, οι συνεταιρισμοί, οι φορείς λαϊκής βάσης, με δυο λόγια ο τομέας λαϊκής συμμετοχής, θα διαδραματίσει αποφασιστικό ρόλο στην περιφερειακή ανάπτυξη. Ο τομέας αυτός μπορεί να καλύψει δραστηριότητες που η ιδιωτική πρωτοβουλία ή ο κρατικός μηχανισμός αδυνατούν να εξυπηρετήσουν.

Η αποκέντρωση και η αξιοποίηση της λαϊκής πρωτοβουλίας είναι όροι απαράβατοι για να προχωρήσουμε στο δρόμο της ανάπτυξης.

Δεν είναι δυνατό κάποιοι γραφειοκράτες να σχεδιάζουν ξεκομμένα από το Λαό και οι μάζες να εκτελούν.

Προχωράμε προς μια αναδιάρθρωση της Ελληνικής Οικονομίας. Με στόχο την αύξηση της παραγωγικότητας σε όλους τους τομείς.

Θεωρούμε τη Βιομηχανία κλάδο στρατηγικής σημασίας γιατί επηρεάζει αποφασιστικά την ανάπτυξη όλων των άλλων κλάδων της οικονομίας. Γι' αυτό στοχεύουμε στην αύξηση του ειδικού βάρους της Βιομηχανίας χωρίς όμως αυτή η αύξηση να είναι σε βάρος του πρωτογενούς ή του τριτογενούς τομέα.

Ο ρόλος της νέας Βιομηχανικής Πολιτικής είναι να εντοπίσει τους κλάδους εκείνους που είναι βιώσιμοι και ανταγωνιστικοί σε διεθνές επίπεδο, αξιοποιώντας τα συγκριτικά μας πλεονεκτήματα.

Ενδεικτικά αναφέρομαι στους κλάδους της υψηλής Τεχνολογίας, της μικροηλεκτρονικής και της βιοτεχνολογίας.

Παράλληλα πρέπει να αποβλέπει στην καθετοποίηση της παραγωγικής διαδικασίας όπως η εγχώρια επεξεργασία των πρώτων υλών μας.

Ετσι το πρότυπο της παραγωγής μας θα πλησιάσει περισσότερο το πρότυπο της εγχώριας κατανάλωσης και διεθνούς ζήτησης.

Για την αγροτική οικονομία στόχος είναι η αύξηση της παραγωγής και της παραγωγικότητας. Αυτό θα επιτευχθεί με την εισαγωγή νέας τεχνολογίας και νέων θεσμών, όπως οι αγροτοβιομηχανικοί συνεταιρισμοί.

Βασική κατεύθυνσή μας είναι η προώθηση της κτηνοτροφίας και η αναδιάρθρωση των φυτικών καλλιεργειών.

Παράλληλα, θα ενισχυθεί η επεξεργασία και μεταποίηση των αγροτικών μας προϊόντων, κοντά στους τόπους παραγωγής από τους συνεταιρισμούς.

Ο τριτογενής τομέας είναι ήδη αρκετά διογκωμένος. Παρ' όλη την έκτασή του όμως, υστερεί σημαντικά στην ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών. Χρειάζεται λοιπόν αναδιάρθρωση και εξυγίανση. Η παρουσία των μεσαζόντων και αεριτζήδων πρέπει να περιοριστεί.

Στον τομέα της προσφοράς κοινωνικών αγαθών, όπως η παιδεία, η υγειονομική περίθαλψη, η προστασία του περιβάλλοντος, οι συγκοινωνίες υστερούμε ποσοτικά. Το κύριο πρόβλημα όμως είναι και εδώ η κακή ποιότητα και το υψηλό κόστος. Υπάρχει πρόβλημα οργανωτικό, με πληθώρα επικαλύψεων από ασυντόνιστους φορείς. Σε πολλές περιπτώσεις όμως όπως η παιδεία, η ποιότητα των παρεχομένων υπηρεσιών και το αποτέλεσμά τους είναι συνάρτηση της προσπάθειας του πολίτη. Αρα χρειάζεται προσπάθεια όχι μόνο από το Κράτος αλλά και από τον κάθε πολίτη χωριστά.

Είναι καιρός να εκμεταλλευτούμε, επίσης, τις διεθνείς σχέσεις μας και τα γεωγραφικά μας πλεονεκτήματα. Η Ελλάδα είναι συνδετικός κρίκος Ευρώπης και Αραβικού κόσμου. Στο μέλλον θα μπορούσε να είναι συνδετικός κρίκος μεταξύ Ευρώπης και Αφρικής.

Ζούμε σε μια περίοδο όπου οι οικονομικές σχέσεις προσδιορίζονται σε αυξανόμενο βαθμό από την εξωτερική πολιτική. Η σημερινή γνήσια πολυδιάστατη εξωτερική πολιτική που ακολουθούμε είναι η μόνη που μπορεί να αξιοποιήσει οικονομικά τη ζηλευτή στρατηγική θέση της Ελλάδας. Μια σύγκριση της σημερινής κατάστασης με τους μακροχρόνιους οραματισμούς μας δίνει το μέτρο της προσπάθειας που απαιτείται για να γεφυρώσουμε το σήμερα με το αύριο.

Παρόλο που έχουμε καθυστερήσει επικίνδυνα σαν χώρα, πιστεύω ότι με τις κατάλληλες προϋποθέσεις και με σκληρή προσπάθεια από όλους μπορούμε να κερδίσουμε τον χαμένο καιρό. Αυτό απαιτεί κινητοποίηση όλων μας. Κράτος και ιδιώτες, εργαζόμενους και εργοδότες και συντονισμένη προσπάθεια σε όλα τα επίπεδα.

Διαμορφώνουμε θεσμούς και μέτρα διαφανή που να μην αφήνουν περιθώρια παρερμηνείας των κανόνων του παιχνιδιού και το πλαίσιο μέσα στο οποίο να κινηθεί.

Εχοντας επίγνωση της κρισιμότητας των περιστάσεων δεν δικαιολογούνται ούτε παράλογα αιτήματα ούτε ατέρμονες συζητήσεις. Πρέπει να ξεκινήσουμε. Αν χρειαστούν βελτιώσεις και διορθωτικά μέτρα θα τα αντιμετωπίσουμε με καλοπιστία στη διαδρομή. Χρειάζεται δράση, αναζήτηση επενδυτικών πρωτοβουλιών, προσπάθεια αύξησης της παραγωγικότητας.

Ο ρόλος του κράτους

Και αρχίζουμε από το ρόλο του κράτους.

Με βάση την ιστορική εμπειρία και τη σημερινή δομή της ελληνικής οικονομίας, ο ρόλος του Δημόσιου Τομέα για την προσπάθεια αναστήλωσης και ανάπτυξης της οικονομίας είναι καθοριστικός.

Το πρώτο βήμα είναι η χάραξη μιας καινούργιας οικονομικής και ιδιαίτερα Βιομηχανικής πολιτικής. Μιας πολιτικής που αξιοποιεί τις δυνατότητες της χώρας και τα συγκριτικά μας πλεονεκτήματα.

Οι κατευθυντήριες γραμμές της Βιομηχανικής μας πολιτικής περιέχονται στο 5ετές πρόγραμμα κοινωνικής και οικονομικής ανάπτυξης που επεξεργάζεται η Κυβέρνηση.

Το πρόγραμμα αυτό που θγαίνει μέσα από δημοκρατικές διαδικασίες καλύπτει την επιθυμητή κατανομή των πόρων, ανάμεσα σε τομείς οικονομικής δραστηριότητας και σε γεωγραφικές περιοχές.

Παράλληλα, με το 5ετές πρόγραμμα, η Κυβέρνηση διαμορφώνει θεσμικό πλαίσιο που προωθεί ενεργά και συντονισμένα την οικονομική ανάπτυξη και εξασφαλίζει την κοινωνική δικαιοσύνη.

Για το σκοπό αυτό χρειάζεται κατ' αρχή βελτίωση του κρατικού μηχανισμού, με μέτρα κατά της γραφειοκρατίας και του υπερσυγκεντρωτισμού που ταλαιπωρούν τους πολίτες.

Ετσι προχωράμε σε σύστημα λειτουργίας του Δημόσιου Τομέα με καινούργια κατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ Κυβέρνησης και Δημοσίων Οργανισμών και Επιχειρήσεων, μεταξύ Κέντρου και Περιφέρειας.

Αυτό το σχήμα εξασφαλίζει την ενεργοποίηση του πολίτη, την αύξηση της παραγωγικότητας του Δημόσιου Τομέα και τη μείωση των διαχειριστικών ελλειμμάτων.

Η μείωση των ελλειμμάτων και η εξυγίανση των δημόσιων οικονομικών, γενικότερα, θα ελευθερώσει πόρους για την χρηματοδότηση παραγωγικών επενδύσεων.

Ενας άλλος χώρος, που υπεύθυνη είναι η Κυβέρνηση, είναι η προετοιμασία του ανθρώπινου δυναμικού που είναι βασικός όρος για την επιτυχία. Οι ανάγκες του Δημόσιου και ιδιωτικού τομέα σε ειδικευμένο ανθρώπινο δυναμικό και οι απαιτήσεις της σύγχρονης τεχνολογίας συνεχώς αυξάνουν.

Για να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες αυτές πρέπει να εκσυγχρονιστεί το εκπαιδευτικό μας σύστημα. Η διαδικασία αυτή ήδη ξεκίνησε με την αναμόρφωση της Μέσης Εκπαίδευσης και το Νόμο - Πλαίσιο για τα Α.Ε.Ι. Παράλληλα, η Κυβέρνηση ενθαρρύνει τον επαναπατρισμό [illegible] και αυτοί την προσπάθεια μας.

Εκτός από τις αρμοδιότητες που αφορούν τον εκσυγχρονισμό και εκδημοκρατισμό των θεσμών, υπάρχουν και οι Κρατικές ευθύνες στον τομέα της παραγωγής.

Είναι γνωστό ότι ευαίσθητοι τομείς, όπως η Πολεμική Βιομηχανία και το φάρμακο, πρέπει να υφίστανται κάτω από τον έλεγχο του Κράτους.

Η σύγχρονη Τεχνολογία, όμως, απαιτεί επενδύσεις μεγάλου ύψους, με σημαντικό επιχειρηματικό κίνδυνο και μακρό χρονικό ορίζοντα, που ο ιδιωτικός τομέας ειδικά σε χώρες σαν τη δική μας, είναι δύσκολο να αναλάβει.

Πρέπει κατά συνέπεια να αναλάβει επενδυτικές πρωτοβουλίες το ίδιο το Κράτος, μέσα από ειδικευμένους αναπτυξιακούς φορείς, για να σπάσουμε τον κύκλο της τεχνολογικής υπανάπτυξης.

Λόγω των εξελίξεων στη διεθνή οικονομία, όπου όλο και μεγαλύτερο κομμάτι των διεθνών συναλλαγών, γίνονται σε δημοκρατική βάση, είναι απαραίτητη πλέον η οικονομική παρουσία του Κράτους, ειδικά όταν επιδιώκεται η μεταφορά τεχνολογίας και ειδικευμένου κεφαλαιουχικού εξοπλισμού.

Ετσι, ανοίγονται σημαντικές δυνατότητες δημιουργίας μικτών επιχειρήσεων που να παντρεύουν την ξένη τεχνολογία με τις εγχώριες πρώτες ύλες, τη γεωγραφική θέση και τις φιλικές σχέσεις της Ελλάδας με ξένες χώρες.

Σημαντικό καθήκον του Κράτους είναι και η δημιουργία των θεσμών εκείνων που θα επιτρέπουν την αρμονική συνύπαρξη και συνεργασία του Δημόσιου και Ιδιωτικού τομέα με κοινό στόχο την προώθηση του εθνικού συμφέροντος και των αναγκών του λαού.

Παράλληλα, πρέπει να εξασφαλίζεται ο κοινωνικός έλεγχος στις σημαντικές οικονομικές αποφάσεις.

Κοινωνικός έλεγχος

Σε μια μικτή οικονομία όπου υπάρχει η σαφής πολιτική βούληση άσκησης κοινωνικού ελέγχου – κοινωνικοποίηση – πάνω στους κύριους τομείς της οικονομίας πρέπει να υιοθετούνται σχήματα τέτοια που να μπορούν να προσαρμόζονται στις ανάγκες όχι μόνο του δημόσιου τομέα αλλά και των στρατηγικών κλάδων του ιδιωτικού τομέα.

Για την κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ η κοινωνικοποίηση είναι κάτι ευρύτερο από τη παραδοσιακή κρατική επιχείρηση όπου το κράτος είναι τυπικά μεν ο ιδιοκτήτης, αλλά η λειτουργία της δεν προωθεί υποχρεωτικά το κοινωνικό συμφέρον.

Γι' αυτό ο όρος κοινωνικοποίηση περιλαμβάνει και κρατικές αλλά και δημοτικές ή κοινοτικές επιχειρήσεις, ακόμα και μικτές όπου μπορεί να υπάρχει και ιδιωτική συμμετοχή στο εταιρικό κεφάλαιο.

Τον ίδιο σκοπό, δηλαδή την άσκηση κοινωνικού ελέγχου, υποβοηθούν οργανωτικές μορφές, όπως ο αγροτοβιομηχανικός συνεταιρισμός, οι Εταιρείες Λαϊκής Βάσης, οι κοινοπραξίες μικρομεσαίων και οι Αυτοδιαχειριζόμενες Επιχειρήσεις.

Αναφορικά με τον παραδοσιακό ιδιωτικό τομέα, επιδιώκουμε η λειτουργία του να προωθεί και τα γενικότερα εθνικά συμφέροντα και επιλογές.

Για το σκοπό αυτό η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ θα προχωρήσει στη δημιουργία των απαραίτητων μηχανισμών που θα εξασφαλίζουν ότι οι επιχειρήσεις των στρατηγικών κλάδων της οικονομίας, λειτουργούν μέσα σε πλαίσια συνεπή με τους αναπτυξιακούς στόχους της πολιτείας.

Τέτοιου είδους σχήματα είναι:

α) Εποπτικά συμβούλια:

Οπως έχω αναφέρει και στο παρελθόν τα συμβούλια αυτά ασχολούνται με τις βασικές αποφάσεις επιχειρήσεων, σε στρατηγικούς κλάδους της οικονομίας, ενώ η καθημερινή διοίκηση ασκείται από τη διεύθυνση. Ετσι εξασφαλίζεται ότι οι σημαντικές αποφάσεις των κλάδων ή επιχειρήσεων που έχουν κοινωνική σημασία εντάσσονται και εναρμονίζονται με τις επιδιώξεις του 5ετούς Προγράμματος και της αναπτυξιακής οικονομικής πολιτικής.

β) Προγραμματικές συμφωνίες

Οι συμφωνίες αυτές που θα διέπονται από πνεύμα διαλόγου και συναίνεσης των συμβαλλομένων μερών είναι ένα παραπέρα μέσο δημοκρατικής εξέλιξης στον τρόπο διαχείρισης της οικονομίας.

Τα κίνητρα που δίνονται σε επιχειρήσεις αποτελούν παραχώρηση της κοινωνίας προς τις επιχειρήσεις αυτές. Είναι φυσικό λοιπόν να συνδυάζονται με την ανάληψη υποχρεώσεων από αυτές, που θα προωθούν το κοινωνικό συμφέρον. Ετσι σε επιχειρήσεις που το μέγεθός τους επηρεάζει οικονομικές μεταβλητές γενικότερης σημασίας τα κίνητρα δίνονται με τρόπο συστηματικό και διαφανή με την ανάληψη εκ μέρους των επιχειρήσεων αυτών ορισμένων υποχρεώσεων. Υποχρεώσεις που προωθούν τις επιδιώξεις και επιλογές της γενικής οικονομικής πολιτικής όπως αυτές καθορίζονται από το Πενταετές Πρόγραμμα οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης.

Οι τομείς που μπορούν να καλύπτουν προγραμματικές συμφωνίες είναι:

- **Πραγματοποίηση κάποιου συγκεκριμένου παραγωγικού ή εξαγωγικού προγράμματος.**
- **Αύξηση της απασχόλησης.**
- **Υιοθέτηση νέας τεχνολογίας.**
- **Βελτίωση της παραγωγικότητας.**
- **Συγχώνευση των τιμών.**
- **Ανάληψη επενδυτικών πρωτοβουλιών που να δίνονται με κρατικές προμήθειες.**

Για το κοινωνικό σύνολο η διαδικασία των προγραμματικών συμφωνιών εξασφαλίζει μεγαλύτερη υπευθυνότητα των κρατικών φορέων όταν ξοδεύουν δημόσιο χρήμα για την ενίσχυση του ιδιωτικού τομέα.

Αποτελεί επίσης ένα πλαίσιο για τη στήριξη των προϊόντων εταιρειών.

Εξάλλου, οι προγραμματικές συμφωνίες επιτρέπουν στις ιδιωτικές επιχειρήσεις να κάνουν πιό ξεκάθαρες τις ειδικές ανάγκες και δυνατότητές τους στη κυβέρνηση.

Ο θεσμός αυτός που έχει ήδη εφαρμοστεί σε αρκετές ευρωπαϊκές χώρες είναι ένα βήμα πέρα από τον ενδεικτικό προγραμματισμό χωρίς να φτάνει τα όρια του υποχρεωτικού. Εξασφαλίζει σημαντικές δυνατότητες πραγματοποίησης ωφελειών για την κοινωνία από τον προγραμματισμό στο επίπεδο των νευραλγικών επιχειρήσεων, ενώ συγχρόνως πλαταίνει την οικονομική βάση των δημοκρατικών μας θεσμών.

Ιδιωτικός τομέας

Με τον κατάλληλο συνδυασμό κοινωνικού ελέγχου και κινήτρων, δημιουργούνται για τις ιδιωτικές επιχειρήσεις σημαντικές προοπτικές για την ανάπτυξη του δυναμικού τους.

Η ξεκάθαρη βιομηχανική πολιτική, που καθορίζει το 5ετές, και η συγκεκριμένη κλαδική του εξειδίκευση ρε τομείς αναπτυξιακής προτεραιότητας, σε συνδυασμό με την προσπάθεια από πλευράς του Δημοσίου να αξιοποιηθεί προς όφελος της Ελληνικής Οικονομίας όλο το δυναμικό των Κρατικών Προμηθειών και Δαπανών, θα βελτιώσουν σημαντικά το επενδυτικό κλίμα.

Η διαδικασία του προγραμματισμού εκτός από μέσο αυτοπειθαρχίας και εκσυγχρονισμού του Δημόσιου Τομέα, παρέχει ασφαλή κριτήρια για το πώς θα κινηθεί η οικονομία στο μέλλον.

Αίρεται λοιπόν έτσι σε μεγάλο βαθμό η επιχειρηματική αβεβαιότητα.

Με απλουστευμένες τις γραφειοκρατικές διαδικασίες, οι ιδιώτες επιχειρηματίες θα απαλλαγούν σε σημαντικό βαθμό από τις σημερινές καθυστερήσεις και επιβαρύνσεις.

Στη χώρα μας, όπως είναι γνωστό, ούτε οι κανόνες της ελεύθερης αγοράς, ούτε οι απαιτούμενες διαδικασίες για την εξασφάλιση κοινωνικής δικαιοσύνης έχουν λειτουργήσει.

Η δική μας προσπάθεια για εξυγίανση και αναδιανομή είναι σε θέση και τους εργαζόμενους να ωφελήσει και για τις επιχειρήσεις να δημιουργεί πρόσφορο κλίμα επέκτασης.

Ιδιαίτερα οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις που έχουν πλήρη τη συμπαράσταση του κράτους σε χρηματοδοτικά και τεχνικά – οργανωτικά θέματα παίζουν ένα ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο στην προσπάθεια ανασυγκρότησης της βιομηχανικής μας βάσης.

Η σύγχρονη τεχνολογία επιτρέπει την παράλληλη συνύπαρξη μεγάλων και μικρότερων μονάδων. Ετσι ο ρόλος των μικρομεσαίων γίνεται συμπληρωματικός προς τους καινούριους τεχνολογικά αναπτυγμένους κλάδους που θα επιτρέψουν στη χώρα μας ισότιμη συμμετοχή στα αγαθά της νέας επιστημονικοτεχνικής επανάστασης που συντελείται στις μέρες μας.

Η δραστηριοποίηση και ο εκσυγχρονισμός του δημόσιου τομέα, δεν είναι ασυμβίβαστα με την ιδέα της σωστής ιδιωτικής πρωτοβουλίας. Αντίθετα δημιουργούν ευνοϊκό εξωτερικό περιβάλλον για παραπέρα επέκταση.

Ετσι μέσα σε πνεύμα διαλόγου και συνεργασίας με τις παραγωγικές τάξεις, ελπίζουμε και επενδυτικές πρωτοβουλίες να αναληφθούν και να ενταθούν οι προσπάθειες για αύξηση της παραγωγικότητας.

Ολα αυτά με την προϋπόθεση ότι ο ιδιωτικός τομέας θα μπορέσει να συλλάβει τα μηνύματα των καιρών και θα παίξει εποικοδομητικό ρόλο στην οικονομική αναστήλωση της πατρίδας μας.

Ρόλος των εργαζομένων

Απαραίτητη προϋπόθεση για τη μελλοντική πορεία μας είναι η αρμονική συνεργασία στους τόπους παραγωγής. Χρειάζεται κατανόηση και από τους εργοδότες και τους εργαζόμενους. Με συντονισμό των προσπαθειών για την επίτευξη του κοινού σκοπού θα προωθηθούν τα αντίστοιχα συμφέροντα τα οποία πρέπει να εξετάζονται στη δυναμική τους πορεία. Παράλληλες και άκαιρες απαιτήσεις είτε των εργοδοτών είτε των εργαζομένων παρακωθεούν την αλλαγή στον τόπο μας.

Στους έντεκα μήνες που πέρασαν οι εργαζόμενοι διαπίστωσαν, ότι επιτέλους αυτό τον τόπο τον κυβερνάει μια κυβέρνηση που θέλει να προωθεί και ξέρει να προωθεί τα συμφέροντά τους. Μια κυβέρνηση που έσπευσε να ικανοποιήσει το αίτημα των εργαζομένων για ένα νέο Προοδευτικό Εργατικό Νόμο. Παράλληλα στις αρχές του χρόνου εξαντλώντας τα περιθώρια που υπήρχαν αυξήθηκαν τα απαράδεκτα χαμηλά επίπεδα ορισμένων μισθών, ημερομισθίων και συντάξεων.

Στις προσπάθειές μας προσβλέπουμε σε μια διαφορετική μορφή διεκδικήσεων των εργαζομένων. Διεκδικήσεις οι οποίες αναγνωρίζουν την ύπαρξη μιας διαχρονικής επιλογής. Διεκδικήσεις σ' ένα πνεύμα ρεαλισμού όπου οι εργαζόμενοι εξετάζουν συνολικά τα οφέλη τους τωρινά και μελλοντικά και ανάλογα διαμορφώνουν τις απαιτήσεις τους.

Το θεσμικό πλαίσιο που υπάρχει και διαμορφώνεται, δημιουργεί νέες δυνατότητες και προοπτικές για την προώθηση των συνδικαλιστικών αιτημάτων των εργαζομένων. Δημιουργεί όμως και την υποχρέωση να περιφρουρούν με υπευθυνότητα την αταλάντευτη πορεία προς την Αλλαγή.

Το μήνυμα προς τους εργαζόμενους, είναι ξεκάθαρο, ζητάμε επαγρύπνηση, υπομονή και αυτοσυγκράτηση. Εμείς από την πλευρά μας εγγυόμαστε με τους θεσμούς που διαμορφώνουμε, ότι τα αποτελέσματα της οικονομικής προόδου θα κατανέμονται κατά τρόπο κοινωνικά δίκαιο που θα ανταμείβει το μόχθο των εργαζομένων.

Για την κυβέρνηση της Αλλαγής το θέμα της οικονομικής ανάπτυξης δεν τίθεται μόνο ποσοτικά. Είναι ζήτημα ποιοτικό και τελικά πολιτικό. Είναι όρος εθνικής επιβίωσης. Η προώθηση της εθνικής ανεξαρτησίας και η προάσπιση της λαϊκής κυριαρχίας πρέπει να στηρίζονται σε στέρεες οικονομικές βάσεις.

Χρειάζεται λοιπόν σταυροφορία σε εθνικό επίπεδο. Στράτευση και συσπείρωση όλων των παραγωγικών δυνάμεων του έθνους.

Η κυβέρνηση από την πλευρά της θα εξασφαλίσει τις προϋποθέσεις μέσω των πρωτοβουλιών του δημοσίου τομέα, αλλά κύρια με τη δημιουργία εκείνου του θεσμικού πλαισίου που να απελευθερώσει όλο το εθνικό παραγωγικό δυναμικό.

Η δημιουργία θεσμών που να επιτρέπουν την λαϊκή συμμετοχή όχι μόνο στην απόφαση αλλά και στην εκτέλεση, είναι όρος απαραίτητος για την επιτυχία.

Κάνουμε συνεχή διάλογο με το λαό. Παρουσιάζουμε και εξηγούμε τα δύσκολα προβλήματα, τις επιλογές που αντιμετωπίζουμε και ζητάμε τη συμπαράστασή του στον αγώνα μας.

Θα μπορούσε η κυβέρνηση να ακολουθήσει τον εύκολο δρόμο της δημαγωγίας υποσχόμενη ανέφικτα πράγματα.

Για μας όμως ένας δρόμος υπάρχει. Ο δρόμος της ειλικρίνειας. Η πραγματοποίηση των στόχων που έθεσα σήμερα θα πάρει καιρό. Πρέπει να γνωρίζουμε ότι η διαχρονική επιλογή των στόχων επηρεάζει σημαντικά τους διαθέσιμους οικονομικούς πόρους που μπορούν να διατεθούν για την πραγματοποίηση των άλλων προτεραιοτήτων μας.

Η ιεράρχησή τους γίνεται μέσα από διαδικασίες αποκεντρωμένες και δημοκρατικές.

Ο δημοκρατικός προγραμματισμός είναι το μέσο για την κατάρτιση του 5ετούς προγράμματος. Εμείς δεν μιλάμε για ένα αυθαίρετο ευχολόγιο. Στοχεύουμε στη πιό πλατιά λαϊκή συναίνεση, ώστε να εξασφαλιστεί μαζική λαϊκή υποστήριξη των μέτρων που πρέπει να ληφθούν.

Ο λαός επιλέγει και η κυβέρνηση εκτελεί.

Για μας αυτή είναι η πεμπτουσία του προγραμματισμού, το να πάρει ο λαός τις τύχες του στα χέρια του. Αρα ο προγραμματισμός είναι κύριο μέρος της ευρύτερης πολιτικής διαδικασίας που τελικά οδηγεί στην κοινωνική απελευθέρωση.

Οι σκέψεις αυτές που σας παρουσίασα αποτελούν τους άξονες – του 5ετούς προγράμματος, που θα ανακοινωθεί μέχρι το τέλος του χρόνου – των επενδυτικών δραστηριοτήτων που προωθεί άμεσα η κυβέρνηση, και συγκεκριμένων οικονομικών μέτρων για τους υπόλοιπους μήνες του '82 και του '83.

Ιντζές: Καινούριο πνεύμα

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, 12 (Του ανταποκριτή μας).- Ο πρωθυπουργός Ανδρέας Παπανδρέου, εγκαινίασε χθες το απόγευμα την 47η επέτειο της Διεθνούς Εκθέσεως Θεσσαλονίκης – ή, όπως την ονομάσαν ο λαός, την «πρώτη Εκθεση της Αλλαγής».

Νωρίτερα, πρωθυπουργός ήταν εντυπωσιάστηκε θερμών λαϊκών εκδηλώσεων, ενώ κατά τη διαδρομή από το αεροδρόμιο Μίκρας, όπου έφτασε στη 1.15 μ.μ., ώς το κτίριο, όπου κατέλυσε, ανταμείφθηκε ένα κύμα πράσινων σημαιών και αναμενό με τα σύνθια τον υποδέχθηκαν ο λαός της Θεσσαλονίκης και σταδιό του ΠΑΣΟΚ.

Στα εγκαίνια παρέστησαν 29 μέλη της κυβέρνησης – 16 υπουργοί και 13 υφυπουργοί, ο πρόεδρος της Βουλής κ. Ι. Αλευράς, ο πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου κ. Ντάνκερτ, η ηγεσία των ενόπλων δυνάμεων και ασωμάτων ασφαλείας, οι τοπικές αρχές και χιλιάδες κόσμου. Επίσης, παρέστησαν ο υπουργός Εμπορίου και Βιομηχανίας της Κύπρου, πρεσβευτές και άλλοι διπλωματικοί εκπρόσωποι περίπου 30 χωρών.

Μετά τον αγιασμό, στον οποίο χοροστάτησε ο μητροπολίτης Θεσσαλονίκης κ. Παντελεήμων, που διαβάσαν τον χαιρετισμό και τις ευλογίες του Οικουμενικού Πατριάρχη κ. Δημητρίου, μίλησαν ο πρόεδρος της ΔΕΘ και ο υπουργός Βορείου Ελλάδος κ. Βασ Ιντζές, που παρακάλεσε τον πρωθυπουργό να εγκαινιάσει την 47η ΔΕΘ.

Στις 9 μ.μ. στο ξενοδοχείο «Μακεδονία Παλάς», η διοίκηση της ΔΕΘ παρ